

Fjerde slede

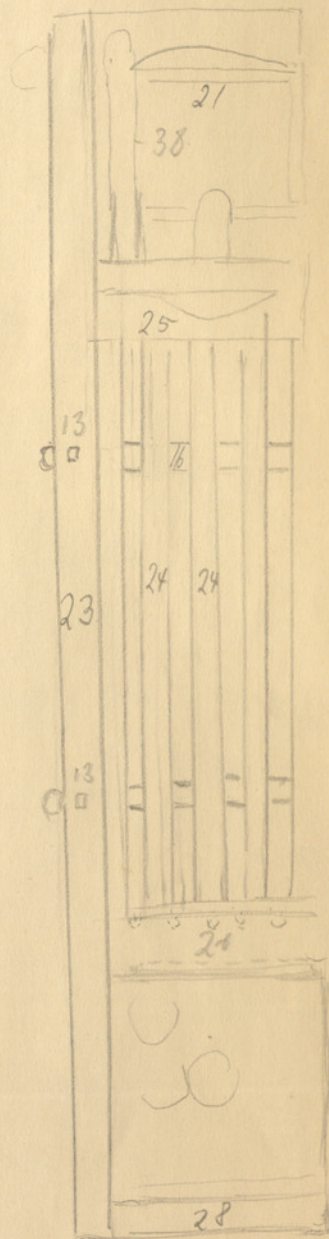
forstykke som er
 særskilt bestreuet
 nedenfor. Langspillere
 kniler på tværhindern
 og luthere mens
 mellemspillere bare
 kniler på luthere
 men til gengæld
 foran for fæstet
 i forstykket og bakkest
 i luthrettes. For lang
 spilleres vedkommende
 angis her bare dimen-
 sionerne for den
 højre side idet
 begge er an samme
 størrelse ligeledes an-
 føres detaljbeskrivelse
 bare for denne spiles
 vedkommende da
 begge langspillere jo
 i hovedsagen er ens.
Den højre langspile
 er 2,02 m. lang og
 dens tværsnit er
 5 x 2 cm.

Som Bingo disse
 fig 8 i hans beskriv-
 else viser er spillene
 forsynet med inn-
 hakke (30) hvori luth-
 here griper inn.
 Der ved omraes av-
 stuvning i lengde-
 retning. Ved fæste-
 ne og ved meierens
 øverste del foran og
 bak er anbragt
 hukte 31 og 32 til nytte-
 ligere inderstøt-
 telse av spillere og
 til avstuvning. For

disse brettene er det som
skissert fig 8 utspåret
spor 34 og 35 i spille-
spulen har over
fjætrere ett forhøvet
hull for fjætreres
tappforbergelse.
Knektene ved bun-
ne er ca 12,5 cm. lange
mens brettene ved
forreste og bakerstver-
bunder er ca 10 cm.
lange. Disse måles
tatt tværs over brette-
nes brede partier.

Om ornamentene
på brettene anføres
følgende i
Osebergfundet III
s 101: "De små tre-
kantede brettene
som er inn satt i
vinkelene mellom
sledens dekke og buk-
kene og like så mellom
dekke og endene er
utspåret hver med
et lite ornament og
arrangert som en tre-
delt sløife som løper
ut med ringformede
fliser i to hjørner av
trekantene. De fleste
som fig 90 har tydelig
utførnet dyrelhode
med munn åie
og nakketopp mens
enkelte er blit aldeles
rudimentære og mister
proget av dyremotivet
(fig 91 s 103). Der blir ik-
ke annet igjen enn

Fjerde slede.

Parti fig 7

Fjerde slede

en tredelt slæife
med delvisvirkte fliser
i hærerne. Med
udgravningen af
deltalperne viser at
det her er håndværk
mentet som er af-
ledet af et dyremotor
og ikke af mennesket.

Til denne lang-
spile har det som
det fører sig af
en tegning af
Shetelig fra utgrav-
ningen vært festet
et lille jernbeslag

Dette har siddet i
langspilens ytre
bånd ca 1, 20 m bakk
sledens forreste ende.
Beslaget som er 76 cm
længde avsluttedes i
der udadvendende ende
i et lille arlængt øskes
hvori det har vært
anbragt tre arlange
ringe af jern.

(Jernmenlign oven
for i katalog I under
Gustafssons slede
s 225 og 248a. se
nedfor s)

Langspilens
bakkende ende bærer
til at holde bakkets
på plass. Denne
del af langspiler
arrangeret for
hærernes bakk
gavl og bakkens er
pyntet med orn-
amentikk på over-

Fjerde sled

flaten. Sketelig angårer
E sebergfundet III s/10 følgen-
de om disse ornamenten

"På hver av rammens
larysider (fig 92) er der fire
dyrefigurer de to ytterste
har langt utstrakt tunge,
mens de to i midten
lister om sin egen kropp
sann vi ser i detaljtegning
av de enkelte ornamenten
(fig 93a-b)

Laryspilens forreste
del uttrekt fra rammens
forreste part og frem
til laryspilens forreste
ende er ornamentert på
samme måte som
laryspilens bakre del. Den
er utskåret med avale
medaljonger og dyrefigurer
aldels ens med
de tilsvarende stykker
på den bakre rammen
otte medaljonger og fire
dyrefigurer på hver av
stykkene (se fig 92) (sketelig)
Forøvrig er laryspilene
såvel larys de utadvren-
dende sidekanter som
larys overflatens kanturer
pryddet med tre innrør-
te horisontale linjer.
Denne laryspile er
nu sammensatt av
ca 19 brūdstykker.

Den venstre laryspile
er av samme form
sann den høyre.
Den er sammensatt
av ca 14 brūdstykker.
Om norske dialekt

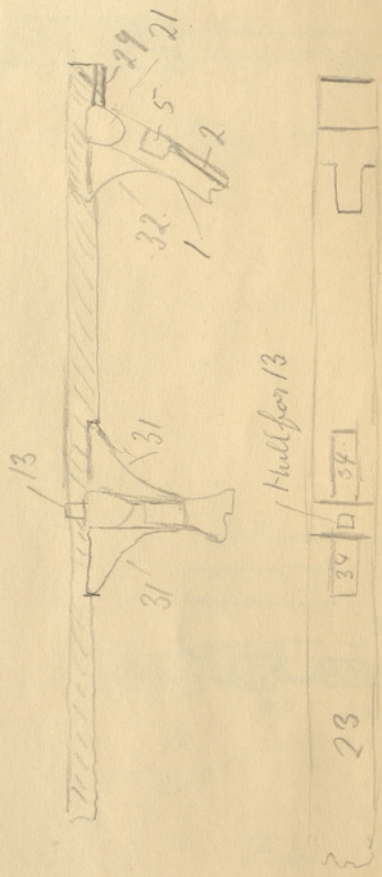

Fig 8
(Efter Berg)

Fjerde slede

betegnelser for lang-
spilene se ovenfor
under beskrivelsen
av Gustafsons slede
katalog I s 226.

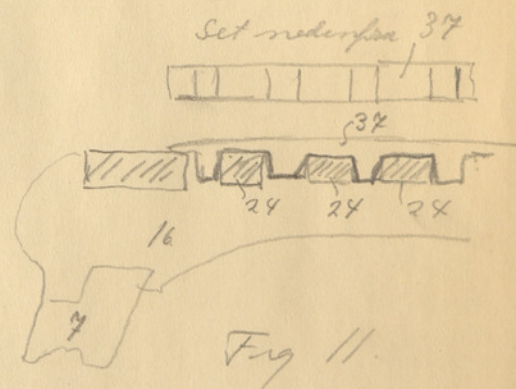
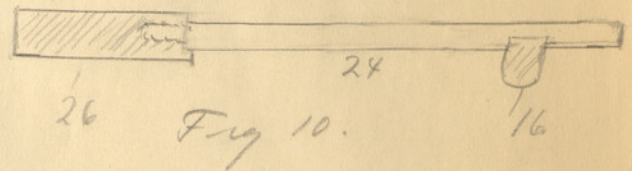
Mellemspilene
hviler som Steer-
lands oppmålingste-
ning viser på antenne
Baksteb er de innstap-
pet i det tverrbrett som
ligger foran det egentlige
bakbrett og foran er
de innstappet i det
bakreste brett av
sledens forstykke.
Det er ialt 10 smetre
mellemspiler og de
er ca 1,06 m. lange
hvor er ikke medregnet
tappene i begge ender
Deres tverrsnitt er ca
1,4 x 2,2 cm. For Steer-
lands oppmålingste-
ning og av brospånde
siss (efter Bing) ses det
at det i spilenes to
ender er utskåret
forsidige tapper
hvor med spilene
har vært festet til
forstykket og til
tverrbrettet bak.
Disse tapper er
ca 2,5 m. lange.
Som det ses av
Steerlands oppmå-
lingsteining har
spilene samme
bredde i sin fulle

lengde. Spilene er forsynet med innhakk for luft-
kane på hvillke de hviles.
Spilenes overflate er
flukt med tverstykker-
nes. Det avsluttet ringen
til bakerste tverstykker
er den besynderlighet at
der langs dette er forat
på en tynn treplate
(36) som er ca 35 cm
lang og prydet med
to hversantale linjer
på oversiden. Over
hver av bukkene
ligger der et stykke
(37) med braster der
gruper ved mellom
spilene som stussert
på hofpriede figurer.
Disse smale stykker
ligger an mot lang-
spilenes indre
kant. De er 38 cm.
lange og ca. 3,4 cm.
brede. Disse stykker
er nu på oversiden
prydet med tre hori-
sontale kantlinjer
ett sett langs hver
kant.

Om norske drakt-
betegnelser for
spilene se ovenfor
under beskrivelser
av Frustafsons slede
katalog I s 226 og 238

Gledens hakkbrett
består av tre dele,
det utsjårne fir-
kantede hakkbrett

Fjerde slede

Fjerde slede

og to tverbretter som
 holder det på plass
 mellom langspilene.
 Det utskårne bakbrett
 er anbragt således som
 skissen viser. Det har
 en utskåret tappformet
 kant som går konstant
 langs hele kanten i
 brettets fulde bredde.
 Denne tilskårne kant
 griper inn i tverstyk-
 ket 26 på murer. Det
 utskårne bakbretts
 bakre kant er opplagt
 på bakerste tverrhinder.
 Bakbrettets bredde er
 avpasset så det passer
 nøyaktig inn mellom
 de ytterste langspiler.
 Overflaten er i plan
 med spilene og tverstyk-
 kenes overflate.
 Bak bakerste tverrhinder
 og bak det utskårne
 bakbrett er det mellom
 langspilenes to
 bakre ender anbragt
 et tverbrett. I brettets
 ender er utskåret
 flate tapper som
 ligger an mot
 langspilenes under-
 sider og er fastspikret
 til disse.
Tverbrettet foran
 det utskårne bak-
 Brett er 38cm langt
 og 7,5cm bredt på
 midten mens
 bredden ved endene
 er ca 9cm. Langs

endepartiene er det på
oversiden anbragt to
horisontale henger. I
en længde av ca 33 cm
er det nemlig midt på
brettet i dets bakkant
utskåret en åpen fals
hvor det utskårne
bakkrets anfasede
frantside (foran) griper
inn således som be-
skrevet ovenfor (Se
Steenlands oppmålings-
tegning og fotografier
av sledens understel
uten karr)

Bakkrets længde
(exclusive den anfasede
forside) er 31 cm. bredden
er 38,5 cm. (målt på tvers
av sleden). Det lille
utskårne tverrbrett
bakrest er 38 cm.
långt og ca 7 cm. bredt.
(I længden er dette brets
tapper ikke medregnet)
Om ornamentene
på bakkret og de to
tverrbretter anføres
Shetelig i Ossebergfund-
et III s 101 følgende:
Sledens delte avslattes
"bakover av en firkant-
et ramme som
innfatter et tilsvarende
brett, det hele rist
skåret rammen
i relieff og brettet
i gjennebrutt
månster. Rammens
dekorasjon er kompon-
ert aldeles som på

Fjerde slede

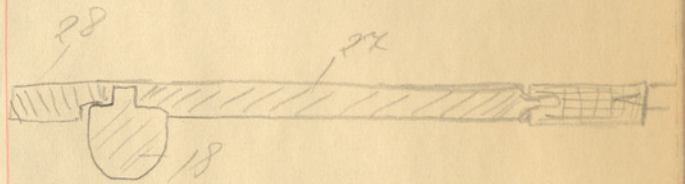

Fig 12.

Fjerde side

de smale partierne
 av meiene, idet
 flaten er inndelt i
 ovale runnringer
 og disse utfylt med
 S-formede sammen-
 hængende dyrefigurer
 som hver streker sig
 over to av medaljong-
 feltene. Formen
 og detaljbehandling-
 en kanner meget
 nær utsløperingen på
 meiene!

Den lavre tværsiden
 av runnringen er bredere
 enn langsiden så medal-
 jongene der blir større
 og færre (fig 94). Vi har
 bare to dyrefigurer
 ens bygget fig 95. Begge
 gaper de over sin egen
 knapp. Den færeste
 tværsiden av runnringen
 er glatt, da den dekkes av
 kanner. Brevet som
 er innfattet i run-
 ningen er det mest
 elegante parti på
 siden og i det hele
 ett av de færeste
 stykker av tusthøer-
 kunnst som fore-
 ligger i Osebergfundet.
 Det er avbildet efter
 fotografi pl XII og i
 tegning fig 96.
 Langs hver av
 tværsidene er en
 geometrisk bord i
 forhænter en nite-

bord og bagerst en bånd-
 fletning (brennover og
 bagerst betegnes hele
 tiden i forhold til brettets
 stilling på sleden) og
 hele resten av flaten
 fylles av et spillende
 livlig ornament
 som allikevel er nøye
 matematisk beregnet
 i komposisjonen.
 Feltet er inndelt med
 cirkelrunde rammer
 som tangerer både
 kantlisten og hverandre
 innbyrdes. I dette geo-
 metrisk regelmessige
 (motiv) listverk er inn-
 lagt en likeså regelmessig
 gruppering av figuro-
 taver. Medaljongene
 er forlunnet to og
 to så feltet komposi-
 sjonsmessig måterkes
 inndelt i tre par
 medaljonger. Tre dyre-
 figurer er inntegnet
 i hvert par medaljonger
 på sidene og fire dyre-
 figurer i det midterste
 par medaljonger. I de
 to ytre par ligger en
 dyrefigur på hver side
 venst og mot kant-
 borden og en i midten
 som forener begge
 medaljonger. Ved de to
 medaljonger i midten
 har vi på samme
 måte en dyrefigur
 på hver side, men
 to figurer i midten